

بررسی فقهی حقوقی وصیت و ارث

www.ketab.ir

تألیف:

[غلامرضا ساجدی راد]

سرشناسه	: ساجدی راد، غلامرضا، ۱۳۴۹-
عنوان قراردادی	: ایران، قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی فقهی حقوقی وصیت و ارث/ تألیف غلامرضا ساجدی راد
مشخصات نشر	: مشهد: قلم آذین رضا، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۷ص.
شابک	: 978-622-7673-08-1
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: ارث (فقه)
موضوع	: Inheritance and succession (Islamic law)
موضوع	: وصیت و وصیتنامه‌ها (فقه)
موضوع	: Wills (Islamic law)
موضوع	: ارث -- ایران
موضوع	: Inheritance and succession -- Iran
موضوع	: وصیت و وصیتنامه‌ها -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	: Wills -- *Law and legislation -- Iran
رده بندی کنگره	: BP۱۹۷
رده بندی دیویی	: ۳۶۷/۳۷۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۳۶۴
وضعیت رکورد	: فیبا

آدرس: مشهد مقدس: خیابان ایک، پلاک ۲، پاساژ

گنجینه کتاب

قلم آذین رضا: ۱۹۶۲ ۱۲۰ ۹۱۵ ۰۳۲۵۵۳۹۰ - ۵۱

نام کتاب: بررسی فقهی حقوقی وصیت و ارث

مؤلف و ویراستار: غلامرضا ساجدی راد - همراه: ۰۹۰۴۴۳۸۲۲۸۹

ناشر: قلم آذین رضا

چاپ: اول ۱۴۰۱

تیراژ: ۱۰۰۰

تعداد صفحات: ۱۱۷

قطع: رقعی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۶۷۳-۰۸-۱

۸..... مقدمه

۸..... مرگ در دیدگاه توده مردم

۱۰..... مرگ در دیدگاه اولیا

۱۲..... اصلاح اعمال و آمادگی برای مرگ

۱۴..... اخلاص در باقی گذاشتن اموال برای وارثان

۲۴..... آنچه از احوال محتضر به هنگام مرگ مستحب است

۲۷..... وظایف دیگران نسبت به محتضر

۲۹..... دعای امام سجاد علیه السلام در هنگام جان دادن

۳۱..... قانون ارث در کنار قانون وصیت

۳۲..... فلسفه وصیت

۳۳..... تفسیر: وصیتهای شایسته

۳۶..... توصیه در سیره پیامبران

۳۷..... ارزش وصیت از دیدگاه معصوم علیه السلام

۳۷..... وصیت در لغت

۳۸..... تعریف اخلاقی قرآنی وصیت

۳۹..... تعریف وصیت در اصطلاح فقه

بررسی فقهی و حقوقی وصیت ❖ ۵

- ۴۲..... وصیت در روایات
۴۴..... عدالت در وصیت
۴۸..... حکم تجدید نظر در وصیت
۴۸..... حکم تغییر در وصیت پس از مرگ میت

احکام فقهی وصیت ۵۱

سوالات احکام شرعی وصیت ۵۲

- ۵۲..... حکم قبول یا رد وصیت
۵۳..... بررسی فقهی و قانونی قبول یا رد وصیت
۵۵..... مبانی فقهی مسأله
۵۶..... حالات رد وصیت
آیا وصیت به اشاره یا نوشتن، یا فهماندن مقصود صحیح است؟
۵۸.....
۵۹..... آیا وصیت به اعضاء صحیح است؟
۶۰..... کلیات احکام و شرایط وصیت صحیح چیست؟
آیا وصیت به اجبار صحیح است؟ و آیا سفیه می‌تواند وصیت کند؟
۶۱.....
۶۲..... حکم وصیت کسی که خود را می‌کشد چیست؟
۶۳..... اقسام وصیت
۶۳..... نحوه انتقال در وصیت
۶۴..... تمایز وصیت تملیکی از وصیت عهده
۶۷..... وصایای واجب و مستحب
۶۷..... در وصیت عهده و تملیک چه لفظی جایز است؟

ارث چیست؟ ۶۹

- ۶۹..... تعریف ارث به مفهوم مصدری و اسمی
۷۰..... تعریف وارث و مورث و میراث
۷۱..... تعبیر فقها از ارث
۷۱..... ارکان ارث

اسباب و موجبات ارث بری ۷۱

- ۷۱..... نسب

۷۲	 سبب
۷۲	 زوجیت
۷۲	 ولأء
۷۲	 ولأء عتق
۷۳	 ولأء ضمان جریره
۷۳	 ولأء امامت
۷۳	 چه کسانی ارث نمی برند؟ موانع ارث
۷۳	 کفر
۷۴	 قتل
۷۴	 برده بودن
۷۵	 لعان
۷۵	 زنا
۷۵	 طبقه سابق
۷۵	 محرمیت از بعض ارث
۷۶	 کاهش سهم
۷۶	 تعریف حجب
۷۷	 اقسام حجب
۷۷	 ۱. حجب حرمانی
۸۰	 ۲. حجب نقصانی
۸۳	 وارثانی که حاجب حرمانی ندارند
۸۳	 حجب نقصانی
۸۵	 اقسام حجب نقصانی
۸۶	 حجب اخوه
۸۸	 نصیب بالا و نصیب پائین
۹۱	 جهات استحقاق
۹۲	 ارث در مرگهای جمعی

مقدمه

عقل و نقل در مورد هر کس که نمی‌داند در چه زمان و مکانی به چنگ مرگ خواهد افتاد و آیا مرگش لحظه‌ای است یا پس از سال‌ها ابتلا به بیماری خواهد مرد، به مقتضای کمال و شرف خود، حکم می‌کند که از دستور پیامبر گرامی در باره‌ی همت گماشتن به وصیت فرمان برد و یک شب را، چه در وطن و چه در سفر به صبح نرساند مگر آن که کارهای مهم مربوط به زندگی و پس از مرگش را براساس اصول و قوانین خدا پسند در وصیت نامه نوشته یا به افرادی گفته باشد.

به هنگام مسافرت‌ها بیشتر به وصیت سفارش شده است؛ زیرا در سفر انسان از خطرهای تازه ایمن نیست و چون از زن و فرزند و مال خود به دور است، نمی‌تواند همه‌ی وصیت‌هایی را که در نظر دارد، بگوید؛ چرا که ممکن است مرگش آتی باشد یا گواهانی آن جا نباشند یا رازداری نباشد تا او را به اسرار دنیوی و اخروی خود - که قصد وصیت در مورد آن‌ها را دارد - آگاه سازد.

پس به حکم عقل و فضیلت و اندیشه‌ی سلیم، اجازه ندارد در وصیت امور دنیوی و اخروی خود به هنگام سفر سهل انگاری کند.^۱

مرگ در دیدگاه توده مردم

مرگ، هول و هراس بیمناک، و امر عظیم فراگیری است که لذت‌های انسان را از بین برده، و بر دسته‌ها می‌تازد و میان آن‌ها جدایی انداخته و پراکنده

۱. علی بن موسی ابن طاووس، آداب سفر در فرهنگ نیایش، ص ۸۱.